

Wallapa Kuntiranont

A globalizáció buddhista távlatból

Amikor globalizációról beszélünk, akkor például a fogyasztói mórakultúra megteremtésére szorosan követhetően fellépő ökológiai problémákra gondolunk. Buddhista távlatból a *tanha*, a „vágy” áll a globalizáció foyamatának középpontjában. A buddhista elemzések szerint a *tanha* a tulajdonképpen oka minden szenvedésnek, ezért úgy látunk, a globalizációt az jelenti, hogy a birtogatás, az erőszak és az individualizmust terjesztik a világ minden részén. Buddhista távlatból azt mondhatjuk, hogy az a társadalom, amelynek kulturális értékeit ezen egészségtelen módon befolyásolják, sokféle problémával fogszembesülni.

A boldogság buddhista felfogása nem a *tanha*, a vágyakielégítésén alapul; egy jó buddhista társadalom olyan értékek határozzák meg, mint az

együttműködés, a nagyvonalúság, az együttérzés és a spirituálisitás. Ebből az álláspontról tekintve az egyszerű élet, amely sok kalkeve sebb fogyasztási tárgyat vesz igénybe, megszabadítja létünket az anyagi megterheléstől, és megengedi majd, hogy a spirituális minőségeket ápoljuk és mozgítsuk elő. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a buddhista nők és férfiak elvetik az anyagi jólétet. Az lényeg, hogy meg kell értenünk, hol húzódnak az anyagi jólét határai, és mikor válnak az eszközök célá, ahogyan ezt sok mai ember életében megfigyelhetjük.

Thaiföldön egész sor olyan bázis kezdeményezés létezik, amelyet társadalmilag elkötelezett buddhista szervezetek, messzire tekintő parasztok, valamint nem kormányzati szervezetek tartásai vezettek. Ezek a kezdeményezé-

sek azonban rámutatnak, hogy megszabadítsák helyi közösségeket az uralkodó piaci erőktől. Az egyik próbálkozás azonban áll, hogy a *korányál tal tá mo ga tott exporttermékek előállításától visszaterjének egy olyan teremtéshez, amely elsődlegesen a helyi közösség élelmiszer-szükségletét fedezi, és csak a főlős legett szánja külső piacra.*

Az utóbtíz évben néhányszor ilyen közösség a mezőgazdaság olyan alternatív formáit próbálta ki, amelyekben nagy súlyt fektetnek a szerves trágyázásra és a megelőzetes biztosításán nyugó gazdálkodási módra. Egy év tized múltán egyértelműen megállapítható az életminőség javulása, és ezek a közösségek ilyen módon szemmel látható példává váltak az életalternatívforrásainak. Három ilyen közösséget szeretnék most bemutatni.

Szerzetesek támogatják egy falu fejlődését

Nan Szutaszilo, akit Luang Nan pornak (atyának) is hívnak, egyike az első fejlesztési szerzeteseknek; ő a Thaiföld észak-keleti részén, Ta Szavang körzetben fekvő Szamakkhiltéplomának apátja. Először azt gondolta, a fejlődés azt jelenti, hogy utakat építenek és villannyal látják el a falut, de gyorsan megtanulta, hogy ez tévedés. Megváltoztatta felfogását, és hamarosan valódi változás kezdődött a falu életében. Mitán ki fundálta, hogy az ember valódi életisége meg nem szűnő vágyakozása a „többré”, összefogott a falu lakosainak egy részével, és a temető területén összejöttek meztálni és új életet kezdeni. A világos és nyugodt tudat se gít abban, hogy felismerjük illúzióinkat, és úgy látjuk a valótságot, amilyen az ténylegesen. „Spirituális közösség” nélkül igen nehéz a falu lakóinak védekezniük a konzumizmus, a fogyasztói személet és életmód befolyása ellen, amely egyre nagyobb adósságszűzést okoz.

Az apát megta nitotta a falu lakóit arra, hogy a meditációban begyakorolt tárgyilagosságot, türelmet és önfe gyel-

met ar használsák föl, hogy elemezzék a krónikus szegénységet, amelyben éltek. Mitán felismerték ennek a szegénységnek az okait, a szerzetesek gitt nekik abban, hogy megkeressék annak az útját-módját is, hogyan számolhatnak fel önálló fejlődéssel adósságait. Az ő támogatásával a téplom pénze vel bankot hoztak létre, hogy a falu lakóinak ne kelljen többé a kereskedelmi bankoktól pénzt kölcsönözniük. A kolostor elkötelezettségének az volt az alapja, hogy a szerzetesek adóssai a falu lakóinak, mivel azok rendszeresen ellátják őket ételminiszterrel, és törődnek velük.

Az egyik százszázidején pótlólagosan alapítottak még egy „rizsbankot” is, hogy legyőzzék az éhezést. Az osztás és a közösség önállóságának szellemében a jó mó dú ak rizst bocsátanak a bankrendelkezésére, amit aztán a szegények kapnak meg, és csak a csonyka ma tott kifizetniek érte. *Nan Szutaszilo apát* ezenkívül bevezette a „barátrizstermesztést”. A falu lakói fizetnéssel kifizetik a rizst, amit nekik egy darab községtől, amelyet erre a célra ado-

mányoztak. A közös erőfeszítéssel megtermelt rizs a „rizsbankba” kerül, amely ezáltal szükség helyzetben a kosok segítségével lehet.

Alighanem még ennél a „barátrizstermesztésnél” is fontosabb, hogy a *faluközösség visszaterj a testvériség szelleméhez, helyreállítva egy olyan hagyományt, amely veszen dőbe ment az által, hogy a gazdagságot nyomasztó össze roppantotta a falu életét.*

Azzal, hogy a buddhista hitet hatékonyan átültették a hétköznapi életbe, megalapozták azoknak a fáradozásoknak a sikerét, amelyekkel elég pénzt akartak a falu lakóinak ahhoz, hogy új programokba vághassanak bele. Így például a falu lakói hitükből fakadóan kötelezik magukat arra, hogy korlátozzák a szükségtelen termékek vásárlását; a személyes megtakarítások a falu lakóinak a költségvetésük alapjában fontosak, és ebből fizetik aztán például a szövetkezeti egészségügyi kezdeményezéseket és – ami nagyon fontos – a falu lakóinak adósságait, mert különben a bankok szerznék meg földjeiket.

A középút hagyomány és modernség között

Pha Khru Szukvadzsaravat egy Thaiföld észak-keleti részén álló, istenhátamögötti falu, Ban Tha Laad buddhista szerzetese. Ő is megállapította, hogy

könnyű rávetetni az emberre ket a meditációra, de sok kal ne he zebb arra, hogy részt vegyenek a közösség fejlesztésében. Szukvadzsaravat nem vetett el

minden mórakultúrát. A mórakultúra életutolérte a falu lakóit, és ez nagy valószínűséggel így is marad. A szerzeteszi lárndan hisz abban, hogy a helyi kultúra és